



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ-ΤΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Ν.Ε.)- Ν.Π.Δ.Δ.**

Ταχ. Δ/ση : Β. Σοφίας 47
Τ.Κ. : 106 76 Αθήνα
Τηλ . : 210- 3648044
 : 210- 3648048
Φαξ : 210- 3648049
E-mail : info@enne.gr
Πληροφορίες: Τ.
Πολυκανδριώτης

Αθήνα, 18/05/2020

Αρ.Πρωτ.: 725

Προς: Προεδρεία Ελληνικής Κυβέρνησης
(Πρωθυπουργό κ. Κυριάκο Μητσοτάκη)
Υπ' όψιν Γενικής Γραμματείας Πρωθυπουργού

Υπουργείο Υγείας

(Υπουργό κ. Βασίλειο Κικίλια)

Θέμα: «Θέσπιση Κλάδου Π.Ε. – Τ.Ε. Νοσηλευτών Ε.Σ.Υ.»

Αξιότιμε κ. Πρωθυπουργέ,
Αξιότιμε κ. Υπουργέ Υγείας

Όπως είναι ήδη γνωστό, η δημιουργία κλάδου νοσηλευτών αποτελεί πάγιο αίτημα της νοσηλευτικής κοινότητας. Εν προκειμένω χωρεί η γενικής φύσεως παρατήρηση, ότι η έννοια του κλάδου αναφέρεται πρωτίστως στην διαμόρφωση **ενιαίων κανόνων**, οι οποίοι θα διέπουν την υπηρεσιακή κατάσταση υπαλλήλων **που έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά γνωρίσματα και ασκούν την ίδια επαγγελματική δραστηριότητα**. Με άλλα λόγια, δεν νοείται σύσταση ενός κλάδου και ένταξη εις αυτόν ενός ανομοιογενούς πλήθους υπαλλήλων, με διαφορετικά τυπικά προσόντα και ανόμοια υπηρεσιακά καθήκοντα. Εξάλλου μέχρι και σήμερα ουδέποτε παρατηρήθηκε αντίστοιχο προηγούμενο στους κόλπους της δημόσιας διοίκησης.

Υπ'αυτήν τη έννοια η επικείμενη σύσταση κλάδου νοσηλευτών θα πρέπει να αφορά αποκλειστικά και μόνο τους νοσηλευτές, ήτοι τους υπαλλήλους εκείνους που κατέχουν τίτλο σπουδών νοσηλεύτη, φέρουν τον επαγγελματικό τίτλο του νοσηλευτή, κατέχουν άδεια – βεβαίωση άσκησης Νοσηλευτή, είναι μέλη του νπδδ

σωματειακής μορφής «Ένωση Νοσηλευτών-τριών Ελλάδος» και εκτελούν τα υπηρεσιακά καθήκοντα που αντιστοιχούν στο Νοσηλευτή.

1. Ο προσδιορισμός των εν λόγω υπαλλήλων γίνεται ήδη με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 2 Α του Νόμου 1579/1985, σύμφωνα με τις οποίες «Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καθιερώνεται ο επαγγελματικός τίτλος του νοσηλευτή και νοσηλεύτριας στους πτυχιούχους ή διπλωματούχους των: α) Τμημάτων νοσηλευτικής Α.Ε.Ι. β) Νοσηλευτικών τμημάτων Τ.Ε.Ι. γ) Τέως ανώτερων σχολών αδελφών νοσοκόμων επισκεπτριών αδελφών νοσοκόμων, αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Κ.Α.Τ.Ε.Ε. δ) Ισότιμων σχολών αλλοδαπής των αντίστοιχων σχολών α, β, γ.».

Επιπλέον, οι φέροντες τον ως άνω επαγγελματικό τίτλο του νοσηλευτή καθίστανται υποχρεωτικώς μέλη του ίδιου επαγγελματικού συλλόγου που λειτουργεί υπό την μορφή νπδδ σωματειακής φύσεως, δηλαδή της Ένωσης Νοσηλευτών –τριών Ελλάδος (ΕΝΕ). Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 2 του ιδρυτικού της ΕΝΕ Νόμου 3252/2004, «Τακτικά μέλη της Ε.Ν.Ε. είναι υποχρεωτικά όλοι οι νοσηλευτές που είναι απόφοιτοι: α) Τμημάτων Νοσηλευτικών Α.Ε.Ι., β) Νοσηλευτικών Τμημάτων Τ.Ε.Ι., γ) Πρώην Ανώτερων Σχολών Αδελφών Νοσοκόμων, Επισκεπτριών Αδελφών Νοσοκόμων, αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δ) Πρώην Νοσηλευτικών Σχολών ΚΑΤΕΕ, ε) Νοσηλευτικών Σχολών ή Τμημάτων της αλλοδαπής, των οποίων τα διπλώματα έχουν αναγνωρισθεί ως ισότιμα με τα πτυχία των νοσηλευτικών σχολών της ημεδαπής από τις αρμόδιες υπηρεσίες, στ) Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτικής, ζ) Πρώην Σχολής Αξιωματικών Αδελφών Νοσοκόμων».

Εκ των ανωτέρω έπεται, ότι ο νομοθέτης επιφυλάσσει την ίδια ακριβώς μεταχείριση όλων εκείνων των προσώπων, που φέρουν τον επαγγελματικό τίτλο του νοσηλευτή, εφαρμόζοντας πιστά την συνταγματικής περιωπής αρχή της ισότητας.

Σε συνέχεια των παραπάνω διαπιστώσεων καθίσταται εμφανές, ότι δεν νοείται σύσταση κλάδου νοσηλευτικού προσωπικού και ένταξη εις αυτόν όχι μόνον των Νοσηλευτών, αλλά και των Βοηθών Νοσηλευτών. Ένας τέτοιος κλάδος δεν θα μπορούσε να επιτελέσει τον λειτουργικό σκοπό του, αφού φαντάζει τουλάχιστον

αδιανόητη η διαμόρφωση και εφαρμογή ενιαίων κανόνων επί υπαλλήλων με εντελώς διαφορετικά γνωρίσματα και ποιοτικά χαρακτηριστικά.

2. Εν σχέσει, λοιπόν, με την σαφή διάκριση μεταξύ Νοσηλευτών και Βοηθών Νοσηλευτών θα πρέπει να παρατηρηθεί, ότι οι εν λόγω υπάλληλοι ανήκουν σε διαφορετικές κατηγορίες, αφού οι μεν Νοσηλευτές είναι απόφοιτοι της ανώτατης – τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (υπάλληλοι των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ), ενώ οι Βοηθοί είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (υπάλληλοι της κατηγορίας ΔΕ). Και μόνον η ως άνω ποιοτική διαφορά μεταξύ τους καθιστά ανεδαφική κάθε σκέψη για μια από κοινού ένταξή τους στον ίδιο κλάδο. Εξάλλου, μέχρι και σήμερα, δεν υπάρχει αντίστοιχο παράδειγμα ένταξης στον ίδιο κλάδο υπαλλήλων ανώτατης και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Συναφώς προβάλλεται, ότι τα επαγγελματικά δικαιώματα των Νοσηλευτών (ΠΔ 351/1989) είναι διαφορετικά από τα αντίστοιχα δικαιώματα των Βοηθών Νοσηλευτών (ΠΔ 210/2001), ενώ διαφορετική είναι και η χορηγούμενη βεβαίωση (άδεια) ασκήσεως καθενός επαγγέλματος.

Επιπλέον, οι παραπάνω κατηγορίες υπαλλήλων δεν έχουν την ίδια εξέλιξη κατά το μέρος που αφορά την δυνατότητα κατάληψης θέσεως προϊσταμένου. Κι αυτό γιατί σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 103 του Νόμου 2071/1992 οι θέσεις ευθύνης των νοσηλευτικών υπηρεσιών των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας καταλαμβάνονται μόνον από νοσηλευτές (ΠΕ και ΤΕ) και όχι από Βοηθούς Νοσηλευτών (ΔΕ).

Ειδικώς εν σχέσει με την διαφοροποίηση αναφορικά με τα επαγγελματικά δικαιώματα των ως άνω δύο κατηγοριών υπαλλήλων χωρούν και οι εξής σκέψεις. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες διατάξεις του άρθρου 30 παρ. 1 του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα, «ο υπάλληλος εκτελεί τα καθήκοντα του κλάδου ή της ειδικότητάς του».

Αυτομάτως γίνεται αντιληπτό, ότι ο νομοθέτης του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα συνδέει αναπόσπαστα τα καθήκοντα ενός υπαλλήλου με τον κλάδο, στον οποίο ανήκει ο υπάλληλος. Με άλλα λόγια η ένταξη ενός υπαλλήλου σε έναν συγκεκριμένο κλάδο συνεπάγεται αναγκαστικά την από μέρους του άσκηση των κοινών – ενιαίων καθηκόντων, που αναλογούν σε όλους τους υπαλλήλους του

ιδίου κλάδου. Υπ'αυτήν την έννοια δεν νοείται δημιουργία ενός κλάδου, του οποίου οι υπάλληλοι θα εκτελούν διαφορετικά καθήκοντα.

Εν προκειμένω, ωστόσο, εφόσον οι Νοσηλευτές έχουν διαφορετικά επαγγελματικά δικαιώματα, ενόψει του διαφορετικού (ανώτατου επιπέδου) τίτλου σπουδών τους, δεν μπορούν να εκτελούν τα ίδια καθήκοντα με τους Βοηθούς τους, εντασσόμενοι από κοινού μαζί τους στον ίδιο κλάδο.

Επιπλέον, δεν μπορεί να υποστηριχθεί η άποψη, ότι οι Βοηθοί των Νοσηλευτών διαθέτουν κάποια εξειδίκευση (ειδικότητα) στη Νοσηλευτική, λαμβανομένου υπόψη ότι οι προβλεπόμενες νοσηλευτικές ειδικότητες του Νόμου 1579/1985 απευθύνονται αποκλειστικά στους Νοσηλευτές και όχι στους Βοηθούς τους.

Κατά συνέπεια η σύσταση ενιαίου κλάδου Νοσηλευτών και των Βοηθών τους θα προσέκρουε και στο γράμμα και το πνεύμα των θεμελιωδών διατάξεων του άρθρου 30 του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα.

3. Γενικότερα θα πρέπει να παρατηρηθεί, ότι η ομοιόμορφη αντιμετώπιση των παραπάνω διαφορετικών κατηγοριών υπαλλήλων, δια της εντάξεώς τους στον ίδιο κλάδο, έρχεται σε αντίθεση με την αρχή της ισότητας και της ίσης μεταχείρισης των εργαζομένων, που υπαγορεύει την διαφορετική αντιμετώπιση ανόμοιων καταστάσεων, αποκρούοντας κάθε έννοια μεταξύ τους εξομοίωσης.

Προκειμένου να καταδειχθεί με μεγαλύτερη πειστικότητα το ανέφικτον της υπαγωγής υπαλλήλων διαφορετικής εκπαιδευτικής βαθμίδας σε ενιαίο κλάδο, αρκεί η παράθεση του κάτωθι παραδείγματος. Αναπόσπαστο στοιχείο ενός κλάδου είθισται διαχρονικώς να αποτελεί η καθιέρωση ειδικού ενιαίου κλαδικού μισθολογίου. Ευλόγως, λοιπόν, διερωτώμεθα, πώς είναι δυνατόν να υπαχθούν στο ίδιο μισθολόγιο αδιακρίτως υπάλληλοι – απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με υπαλλήλους – αποφοίτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Μια τέτοια εξέλιξη, πέραν της πρόδηλης παραβίασης της συνταγματικής αρχής της ισότητας, θα ανέτρεπε ριζικώς τον μέχρι σήμερα ισχύοντα κανόνα του υπολογισμού του μηνιαίου μισθού εκάστου υπαλλήλου με βάση την κατηγορία εις την οποία ανήκει και η οποία (κατηγορία) προσδιορίζεται εν πολλοίς από το επίπεδο σπουδών του και τον βασικό τίτλο εκπαίδευσης που κατέχει.

4. Ως επιπλέον παράδειγμα προβάλλεται, ότι στον κλάδο των Φαρμακοποιών του ΕΣΥ, περιλαμβάνονται **μόνον** οι Φαρμακοποιοί και όχι οι Βοηθοί αυτών. Στον κλάδο Ιατρών του ΕΣΥ, περιλαμβάνονται **μόνον** οι γιατροί. Με την ίδια λογική και στον κλάδο Νοσηλευτών του ΕΣΥ, πρέπει να περιλαμβάνονται **μόνον** Νοσηλευτές και όχι οι Βοηθοί τους.

5. Θα πρέπει, επίσης, να σημειωθεί, ότι στις 09-06-2017 δημοσιεύτηκαν οι διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος 51/2017 (ΦΕΚ Α' 82), με τις οποίες επιχειρείται η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 2013/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Νοεμβρίου 2013. Η συγκεκριμένη οδηγία αφορά στην τροποποίηση της οδηγίας 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.

Πέραν των λοιπών ζητημάτων, με το ως άνω ΠΔ επέρχονται τροποποιήσεις ειδικώς για το επάγγελμα του νοσηλευτή.

Ευθύς εξαρχής θα πρέπει να παρατηρηθεί, ότι ο όρος του «νοσοκόμου» υπεύθυνου για γενική περίθαλψη έχει αντικατασταθεί από τον όρο του «νοσηλευτή». Η αντικατάσταση του όρου του «νοσοκόμου» από αυτόν του «νοσηλευτή», και δη σε επίπεδο κοινοτικής νομοθεσίας, διευκολύνει την χάραξη μιας απόλυτα διακριτής διαχωριστικής γραμμής και την αποφυγή οιασδήποτε σύγχυσης μεταξύ νοσηλευτών και λοιπού βοηθητικού προσωπικού με κατώτερα τυπικά προσόντα.

Περαιτέρω θα πρέπει να παρατηρηθεί, ότι με βάση τη νεότερη κοινοτική οδηγία, η εκπαίδευση για νοσηλευτές παρέχει την εγγύηση ότι ο επαγγελματίας έχει αποκτήσει «εκτεταμένες» γνώσεις των επιστημών, στις οποίες βασίζεται η γενική περίθαλψη, εν σχέσει με τις «προσθήκουσες» γνώσεις που απαιτούσε το προϊσχύσαν καθεστώς.

Επιπλέον, εξαιρετικής σημασίας κρίνεται η προσθήκη της παραγράφου 7 στο άρθρο 31 της οδηγίας, σύμφωνα με την οποία «Οι τίτλοι σπουδών νοσηλευτή υπεύθυνου για γενική περίθαλψη αποδεικνύουν ότι ο εν λόγω επαγγελματίας είναι ικανός να εφαρμόζει τουλάχιστον τις ακόλουθες ικανότητες (...):

α) ικανότητα να διαγιγνώσκει αυτόνομα την απαιτούμενη νοσηλευτική περίθαλψη χρησιμοποιώντας θεωρητικές και κλινικές γνώσεις και να σχεδιάζει,

οργανώνει και παρέχει νοσηλευτική περίθαλψη στους ασθενείς βάσει των γνώσεων και των δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 6 στοιχεία α', β' και γ' με σκοπό τη βελτίωση της άσκησης του επαγγέλματος,

β) ικανότητα να συνεργάζεται αποτελεσματικά με άλλους παράγοντες του τομέα της υγείας, περιλαμβανομένης της συμμετοχής στην πρακτική εκπαίδευση του υγειονομικού προσωπικού βάσει των γνώσεων και των δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 6 στοιχεία δ' και ε',

γ) ικανότητα να ενθαρρύνει άτομα, οικογένειες και ομάδες να υιοθετούν υγιεινό τρόπο ζωής και φροντίδα του εαυτού τους βάσει των γνώσεων και των δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 6 στοιχεία α' και β',

δ) ικανότητα να θέτει σε εφαρμογή με αυτονομία άμεσα μέτρα για την προστασία της ζωής και να εκτελεί μέτρα σε καταστάσεις κρίσης και καταστροφών,

ε) ικανότητα να παρέχει ανεξάρτητα συμβουλές σε ανθρώπους που χρειάζονται περίθαλψη και στους συγγενείς τους, να τους καθοδηγεί και να τους στηρίζει,

στ) ικανότητα να εξασφαλίζει ανεξάρτητα την ποιότητα της νοσηλευτικής περίθαλψης και να την αξιολογεί,

ζ) ικανότητα να επικοινωνεί με αναλυτικό και επαγγελματικό τρόπο και να συνεργάζεται με άλλους επαγγελματίες του κλάδου της υγείας,

η) ικανότητα να αναλύει την ποιότητα της περίθαλψης με σκοπό να βελτιώνει την άσκηση του επαγγέλματος ως νοσηλεύτης υπεύθυνος για γενική περίθαλψη».

Με τις παραπάνω διατάξεις για πρώτη φορά εισάγεται η έννοια της αυτόνομης διάγνωσης της απαιτούμενης νοσηλευτικής περίθαλψης με βάση τις θεωρητικές και κλινικές γνώσεις του νοσηλευτή. Επιπλέον γίνεται λόγος περί της αυτόνομης λήψης άμεσων μέτρων για την προστασία της ζωής, καθώς και της ανεξάρτητης εξασφάλισης της ποιότητας της νοσηλευτικής περίθαλψης, όπως επίσης της αξιολόγησής της και της ανάλυσής της.

Εν προκειμένω είναι προφανές, ότι οδηγούμεθα προς ένα μοντέλο νοσηλευτή, ο οποίος διαθέτοντας εκτεταμένες επιστημονικές γνώσεις, δύναται πλέον να τις αξιοποιεί εις το έπακρον, ώστε να προβαίνει σε αυτόνομη διάγνωση της ενδεδειγμένης νοσηλευτικής περίθαλψης, καθώς και στην αξιολόγησή της. Η

σαφής τόνωση του στοιχείου της αυτοδύναμης και ανεξάρτητης δράσης και επέμβασης του νοσηλευτή τον διακρίνει από τους λοιπούς παρόχους υπηρεσιών υγείας, αποτρέποντας κάθε δυνατότητα παρέμβασης των τελευταίων στο νοσηλευτικό έργο.

Είναι, λοιπόν, παραπάνω από σαφές, ότι το περιγραφόμενο από την κοινοτική, πλέον, νομοθεσία επίπεδο επιστημονικών γνώσεων και δεξιοτήτων που θα πρέπει να έχει κάθε νοσηλευτής, προσεγγίζεται, κατά την κοινή λογική, μόνον με σπουδές της ανώτατης – τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Κατά συνέπεια και το ισχύον κοινοτικό δίκαιο φαίνεται να αποκρούει με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο κάθε πιθανότητα ή δυνατότητα εξομίσωσης των Νοσηλευτών με τους Βοηθούς τους, ενόψει των εντελώς διαφορετικών τυπικών και κατ' επέκταση ουσιαστικών προσόντων τους.

6. Σε κάθε περίπτωση επισημαίνουμε, ότι σκοπός του παρόντος προφανώς δεν είναι η υποβάθμιση του ρόλου και της προσφοράς των Βοηθών Νοσηλευτών, αλλά η ανάδειξη ορισμένων θεμελιωδών διαφορών μεταξύ των Νοσηλευτών και των Βοηθών τους, που καθιστά μη ανεκτή, νομικά και λογικά, την ένταξή τους σε ενιαίο κλάδο. Εξάλλου, και μόνο η δημιουργία αυτοτελούς κλάδου Βοηθών Νοσηλευτών συνιστά έμπρακτη μορφή αναγνώρισης της σημασίας και της αξίας των συγκεκριμένων εργαζομένων στον χώρο της υγείας.

Συμπερασματικά, αποκρούουμε κάθε ενδεχόμενο σύστασης ενιαίου κλάδου Νοσηλευτών και των Βοηθών τους και τασσόμεθα υπέρ της συστάσεως δύο αυτοτελών κλάδων για τις δύο ως άνω διαφορετικές κατηγορίες εργαζομένων.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Δημήτριος Σκουτέλης

Τζαννής Πολυκανδριώτης